

PROPOZYCJE ĆWICZEŃ DLA DZIECI MAJĄCYCH TRUDNOŚCI W CZYTANIU I PISANIU

Nauka czytania i pisania jest sztuką trudną, skomplikowaną, wymagającą długofalowych ćwiczeń oraz pełnej mobilizacji sił dziecka. Na szczególne trudności w opanowaniu czytania i pisania napotykać dzieci mające różnorodne fragmentaryczne zaburzenia rozwoju zwłaszcza w obrębie korowej części analizatorów.

U tych dzieci obserwuje się występowanie objawów nerwowości, nadwrażliwości, stanów lękowych, trudności skupienia uwagi, niepokój ruchowy itp.

Zadaniem nauczyciela jest szybkie rozpoznawanie dzieci nie radzących sobie z czytaniem, ustalenie przyczyn (jeśli to możliwe) oraz sposobów pomocy zarówno pracy dydaktyczno-wychowawczej jak też podczas zajęć na wszystkich lekcjach. Wczesne wykrycie tych trudności stwarza szansę możliwie szybkiego wyrównania braków.

Zastosowanie ćwiczeń w atrakcyjnej formie uczyni dla nich naukę przyjemniejszą i dającą większe efekty.

Proponuję zatem zestaw ćwiczeń do wykorzystania na zajęciach wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, a także na lekcjach.

1. Wstaw brakującą taką samą literę i odczytaj zdania.

Ola obiera owoce.

_ rysia _ armi _ ury.

_ iotruś _ isze _ iórem.

_ enek _ nalazł _ apałki.

_ anda _ idziała _ arszawę.

_ asia _ upuje _ alafiora.

_ ola _ e _ ajko.

_ azik _ upił _ otka.

_ ujek _ aży _ arzywa.

_ asia _ awi _ artka.

_ iesia _ ozi _ ojtka.

2. Przeczytaj wyrazy. Podkreśl literę, którą się różnią te wyrazy.

kosa – rosa

woda – **s**oda

bilet – balet

woda – **s**oda

Jola – **T**ola

tama – tara

huta – **n**uta

rogi – **n**ogi

kora – **n**ora

hak – mak

beczka – **t**eczka

sobota – robota

kufer – kuter

rzepa – rzeka

chata – szata

praca – płaca

pałac – pajac

nagroda – zagroda

słoik – słoiki

szy**j**a – czy**j**a

ży**ł**a – ż**ł**ą

3. Przeczytaj wyrazy:

autobus – autobusy
tulipan – tulipany
list – listy
mlecz – mlecze
piórnik – piórniki
goździk – goździki
słoń – słońce
kotlet - warkot
Kraków - traktor

stolarz – stółek
stoper - stopa
krokodyl – krokodyle
stolica – stolnica
mazak – mazaki
świecznik – świeczniki
koń - końce
parawan – parasol
wnuczek - pączek

4. Utwórz nowe wyrazy z liter:

k, o, t, l, e, t – kot, kotek, tok, lok, to, lek, ...
c, e, b, u, l, a – cel, Cela, bal, bale, brła, ul, Ula, cela, lub, ...
z, e, g, a, r, e, k – rak, kra, zegar, gar, gaz, gra, Grek, era, ...
k, w, i, a, t, e, k – kwiat, kwit, kwitek, wikt, kat, teka, kwik, tak, kwa, ...
k, a, p, u, s, t, a – pusta, kapa, pasta, ta, kap, kusa, kasa, pas, pustak, tak, kat, usta, kuta, upust, ...
p, a, r, a, s, o, l, k, a – para, pas, pora, paka, rasa, rosa, ropa, rak, rok, sala, sok, kos, los, las, laska, kasa, kosa, klasa, por, polka, rolka, lok, lak, karp, kopa, kapa, kora, kara, kolka, prasa .....

5. Odczytaj wyrazy sylabami:

pa – ra – sol
pod – ręcz – nik
sa – mo – lot
ko – ra – le
pió – ro – pusz
sa – mo – rząd

sa – mo – chód
sprzą – ta – czka
wczó – raj – szy
zwy – czaj – nie
ko – le – jarz
przy – go – da

6. Ponumeruj wyrazy – rozwiązania zagadek, zgodnie z numerami zagadek.

Zagadki

1. Ma białą korę.
2. Płynie, wije się,
3. Wzywa na lekcję.
4. Jest niezbędny na budowie.
5. Kiedyś były kryte słomą.
6. Potrzebny do malowania.
7. Dzwoni o szyby.
8. Wkładasz na głowę.

Wyrazy

dźwig
dzwonek
rzeczka
brzoza
dzban
deszcz
pędzel
mysz

9. Dopóty wodę nosi, dopóki się ucho nie urwie.

dachy

10. Ucieka przed kotem

czapka

7. Odszukaj ukryte wyrazy i podkreśl je. Przeczytaj wyrazy ukryte i całe wyrazy.

dachówka

gorączka

koszykówka

poprzeczka

wczasy

zachód

budzik

tydzień

deszczówka

kosztowny

wschodzić

schronisko

uroczystość

sznurowadło

wschodzić

krzyżówka

8. Czytaj głośno i wyraźnie.

Brzo
za → ma
bia → łą
ko → rę.

W
sza → fie
wi → szą
u → br
nia.

To → mek → ma → czer → wo → ną → czap → kę.

Dzwo → nek → wzy → wa → nas → na → lek → cję.

9. Czytaj wyrazy sylabami w zdaniach.

W sa-li wi-si ma-pa. Pa-ni py-ta a Jo-la mó-wi. O-na po-ka-zu-je rze-ki, ni-zi-ny, wy-ży-ny i gó-ry. Na-u-czy-ciel-ka o-ce-ni-ła ją wspa-nia-le. Ma-łą Do-ro-tę bo-łą zęby, bo-łą no-gi i rę-ce. Do-ro-ta le-ży i pi-je le-ki. Da-nu-ta wy-ry-wa bu-ra-ki. Ce-li-na za-le-wa je wo-dą i go-tu-je. Bu-ra-ki pa-ru-ją.

10. Czytaj wyrazy sylabami.

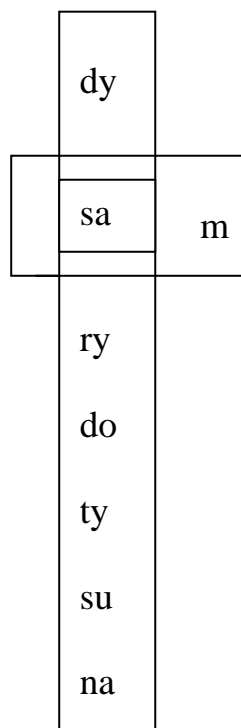
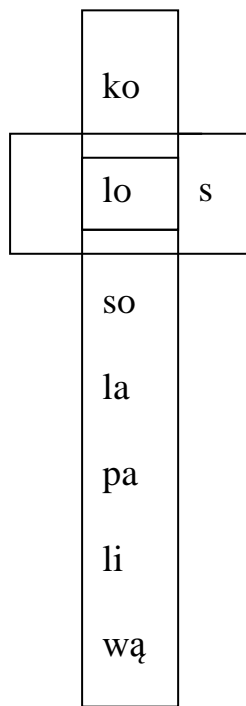
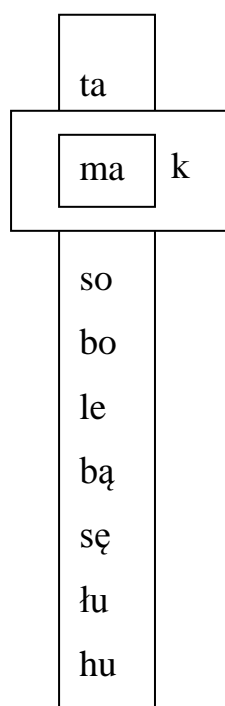
ba-lo-ny
gi-ta-ra
ba-ra-ny
ga-ze-ta
ma-li-na
ko-ra-le
li-te-ry
li-za-ki

ka-na-pa
ba-za-ry
ka-se-ta
ro-le-ta
ma-za-ki
ró-žo-wa
sa-ła-ta
po-go-da

za-ba-wa
ba-na-ny
za-ku-py
Ju-dy-ta
ro-ga-le
da-le-ko
bi-le-ty
bu-du-je

ka-ła-re-pa
ma-ku-ła-tura
Do-mi-ni-ka
ga-ła-re-ta
ko-lo-ro-wy
te-le-fo-nu-je
cze-ko-ła-da
po-ka-za-ła

11. Odczytaj wyrazy z suwaków i zapisz je.

12. Gry zespołowe – dobieranki.

mak	koc	gil	wóz	hak
mak				
koc	jeż	pąk	lew	gęś
		pąk		

13. Przekształcanie wyrazów, np.

las – lis – los

bar – bal – bat – bak – byk – buk

koc – koń – kos – kosz – kot

tama – mama – sama – dama – duma

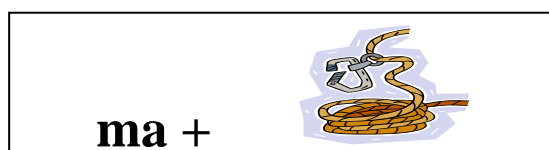
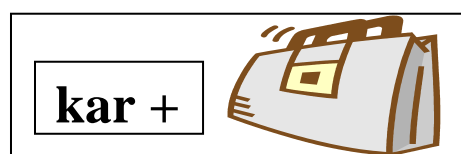
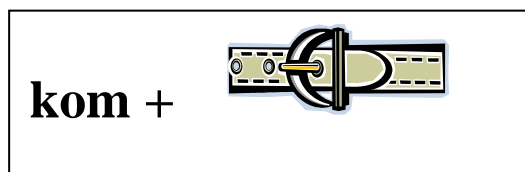
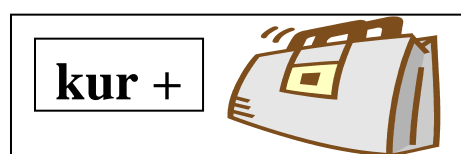
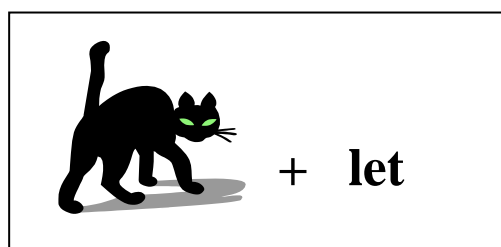
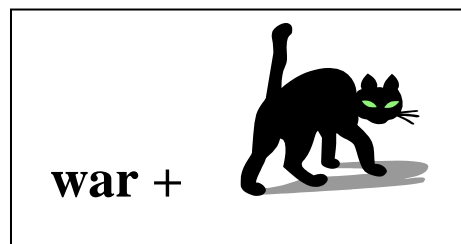
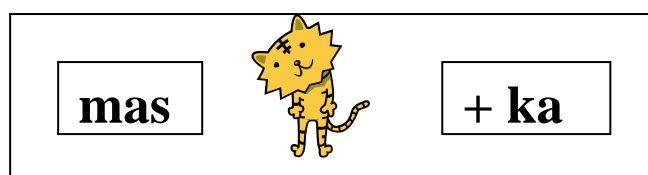
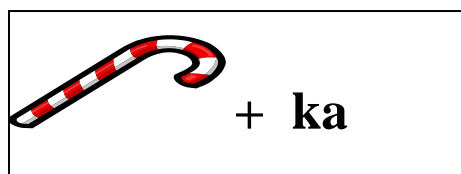
rok – rak – ryk – rąk

rak – mak – tak – bak

sok – syk – sęk

koza – kosa – kora – kura – kara ....

14. Rozwiąż rebusy i dobierz wyrazy.

15. Dopisz brakującą sylabę.

tor - ...

pił - ...

pół - ...

buł - ...

mis - ...

mas - ...

mał - ...

łyż - ...

łyż - ...

bań - ...

tar - ...

jaj - ...

ser - ...

lal - ...

sar - ...

nar - ...

kar - ...

lam - ...

cór - ...

żab - ...

ser - ...

kol - ...

ser - ...

war - ...

war - ...

ram - ...

lis - ...

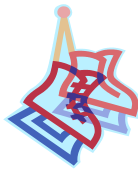
des - ...

gum - ...

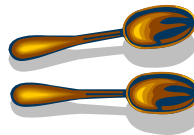
lin - ...

mał - ...

łyż - ...

łyż - ...

bu - ...

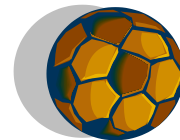
cór - ...

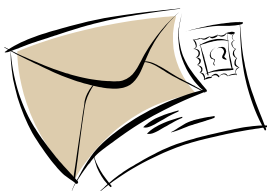
za - ...

ser - ...

pił - ...

lis - ...

ku - ...

za - ...

mo - ...

16. Utwórz nowe wyrazy z sylab.

Wyrazy

pa .....
pa .....
pa .....
ko .....
ko .....
ka .....
ka .....
ba .....
bo .....
so .....

sylaby

ra min szyk lec
łza rek wa
da sek sta
ra sa łac tek
szel wał ło za
ran li ki lon
zar cian czek
wa li

17. Przystaw litery w wyrazach, aby powstał nowy wyraz.

Odczytaj je.

sok – kos

port – trop

rzep – perz

targ – grat

rano – nora

jemy – myje

żółw - włóż

kwit – tkwi

mata – tama

kapa – paka

tara – rata

pralka – kapral

luty – tylu

słoma – masło

drut – trud

pora – ropa

loki – kilo

lipa – pali

lato – Tola

katar – krata

tarka - karta

trawa – Warta

wyspy – wsypy

kot – kto – tok

szkoły – kołysz

lalka – kalka

klasa – laska

18. Odszukaj i podkreśl wyrazy, stanowiące część wyrazów dłuższych.

<u>l</u> aska	jas <u>k</u> ółka	bratek	koszula
kar <u>t</u> eczka	<u>s</u> erwetka	kołowrotek	paski
<u>j</u> esionka	<u>p</u> ortret	koperta	kostka
zale <u>w</u>	bud <u>z</u> ik	panna	kilometr

19. Dobierz wyrazy pokrewne.

ręka - .....

świeca - .....

kura - .....

ryba - .....

piłka - .....

list - .....

kosz - .....

góra - .....

sól - .....

chleb - .....

lody - .....

stół - .....

kwiaty - .....

piosenka - .....

koszykarz , piłkarz, solniczka, listonosz, góral, rybak, rękawiczki,
świecznik, rybak, chlebak, lodówka, stołówka, kwietnik, piosenkarz